

Prispeval Igor Ranc
Petek, 21 Avgust 2009 17:43

Poletje in prehod v jesen sta na Koroškem čas za množične prireditve, ki jih prirejajo skoraj v vsaki občini. Ob nekaterih pogumnih zasebnikih in PGD-jih, ki imajo jajca »spuštiti« evre za raznorazne šotore in glasbene skupine povprečnega, večkrat katastrofalnega slovesa pri poznavalcih sodobne godbe, so občine in občinski proračuni tako edini garant, da se bomo lahko posedli za svojo mizo v šotoru ter od kelnarce zahtevali štiri laška in liter belega.

Nima smisla razpravljati o tem, da programske sheme šotorov dajejo vtis, kot da se vsako leto selijo iz ene občine v drugo, ter da je očitno edino vprašanje, ki si ga zastavijo organizatorji, ali bo letos nastopil Dražen Zečić ali pa morda Jasmin Stavros. Pustimo to, da je očitni cilj, kot smo videli v preteklih letih, v *po-čevapčičih-smrdeč* šotor vtakniti še kakšnega Kreslina, Predina ali kako drugo pop-rock združbo; očitno zato, da poskrbi še za malo trše duše, hkrati pa ne moti ostalih.

Kaj sploh je to? Festival? Veselica? Šotorska gavda s sejmom? Za potrebe tega teksta jim recimo kar festi-lice oz. festivalne veselice, ker pač trajajo več dni. Vsi vemo, o čem je govora.

Znotraj teh oblik kulturnega udejstvovanja lahko morda na tri prste roke preštejemo prireditve ali dogodke, ki so izvirni in zanimivi, hkrati pa namenjeni širši množici. Simptomatično katastrofalna podoba turizma na Koroškem se zrcali tudi v festilih. Če je kdaj kakšen tuj turist po naključju zašel na katerega vikend večerov festilice, ni imel drugega, kot sesti na klop v šotoru ter prisluhniti ritmom kakšne slovenske zvezdnice (Lendero ali Verboten?), ali pa mogoče bolj surovim taktom kakšnih rokerjev, katerih večino pesmi so poznali vsi razen njega.

Že res, najti se da nekaj zanimivih prireditev – povečini pa gre za osamele stebre, brez katerih bi lahko skoraj nebrzdano pljuvali po *festilicah*. Ne razumite narobe. Popolnoma prav je, da se postavi šotor in da se povabi popularne glasbenike, ki jih ljudje radi poslušajo. Odveč so namreč iluzije, da lahko takšne prireditve opravljajo kakršnokoli vzgojno funkcijo pri prebivalstvu. Pri mnogih je vlak že kje za Uralom, vsak poskus kulturne resocializacije pa bi se najverjetneje končal s preprirom, bojkotom, morda celo pretepom. Problem torej ni v tridnevnem dogajanju v šotoru.

Problem je v tem, da je edino, kar je pri teh prireditvah tradicionalnega, to, da se odvijajo vsako leto. Enkrat nastopajo tile, drugič pa drugi, ob tem pa se nihče več ne spomni, kdo je igral v šotoru neki petek leta 2002. Verjetno so pozabili še organizatorji. V vseh teh letih (vse kar je

Prispeval Igor Ranc
Petek, 21 Avgust 2009 17:43

blizu 10, je že več kot dovolj) ni niti eni izmed množice tedenskih rajanj uspelo izumiti prireditve ali dogodka, ki bi privabljal obiskovalce iz vse Slovenije, kaj šele tujine.

Če pomislim bolje, lahko *iz prve* kot takšno prireditev omenim le gradnjo gradov Kralja Matjaža v Podpeci, ki se očitno zopet vrača na pota stare slave, ampak čakajte, kaj ima gradnja gradov s festilicami? Nič.

Kakšen je torej končni rezultat festilic? Če ni recesije, se pri programu ne štedi, organizatorju pri iskanju sponzorstev pomaga občina, včasih pa je organizator kar občina sama, kar je itak absurd. Vse prireditve so zadnje čase brezplačne, to je postal standard, ki so ga izumili ravno organizatorji in občine, ki potem hkrati jokajo, kako drag da je program. Kar enkrat daš, težko vzameš. Po koncu festilice glavni gostinec prešteje solde in si reče, da bo drugo leto gostinstvo uredil še bolje, da mu kelnarji ne bodo mogli nič krasti, občina pa je zadovoljna, ker je uspešno pod streho še eno v vrsti druženj občanov z občani iz drugih občin. Svoj piskrček pa skuša s kakšnim jurčkom pristaviti še lokalni gostinec – nekateri investirajo tudi v program, kar je super, ampak taisti super se konča, če se program gradi okrog kakšnega striptiza ali drugih neumnosti.

Turizem na Koroškem je na psu, kar dokazujejo tudi statistični podatki – Koroška statistična regija je na področju turizma boljša le od povsem okoljsko degradiranega Zasavja. Ena od stvari, ki bi lahko vsaj malo pripomogle k izboljšanju situacije na dolgi rok, so ravno poletni tedenski festivali. Vendar ne z obstoječo ponudbo, ne s festilicami. Organizatorji bi morali skupaj z občinami razmisliti o programski razširitvi ponudbe ter poleg ustaljenih šotorskih vesellic ponuditi tudi edinstvene in zanimive prireditve, ki bi z leti – ne pozabimo na zdravo organsko rast – pritegnile obiskovalce iz vse Slovenije in morda celo tujine. Pot do tja je dolga, kot kaže, pa se na tem področju še dolgo ne bo nič spremenilo. Se vidimo v šotoru!

Kolumna je bila prvič objavljena v časopisu [Bajtar](#), tiskani izdaji spletnega portala www.bajta.si.